

Freie Arbeiterinnen- und Arbeiter-Union
angeschlossen an die Internationale Arbeiter Assoziation

Syndikalistiska FAU Berlin förbjudet som fackförening

Brådslande upprop för internationell solidaritet

Den 11 december 2009 blev FAU Berlin (FAU-B) i huvudsak förbjudna som fackförening. Beslutet klubbades av Berlins regionala domstol (Landgericht Berlin) utan förhör. FAU-B hade inte ens blivit informerade att Neue Babylon GmbH – vilka FAU-B ligger i arbetsrättslig konflikt med – hade väckt åtal mot dem. Domstolens beslut går bortom att ta ifrån FAU-B sina rättigheter som fack. Från och med nu får de inte ens kalla sig för fackförening!

Bakgrund

FAU-B och dess grupp inom Babylon-biografen har varit i strid med företaget för anställningskontrakt sedan början av juni 2009. Även om biografen är tar emot statligt stöd är lönen miserabel och arbetsrätten har ignorerats. En stor del av biografens anställda är organiserade inom FAU-B, och tvisten är den första stora tvist som det relativt lilla FAU-B har haft. Den har startat ett upprop, inte bara i Berlin, utan i hela Tyskland. Anarkosyndikalister i en arbetsrättslig tvist, en effektiv bojkott som var framstående i media, omfattande och innovativa krav och involverandet av de anställda själva (vilket är ovanligt i Tyskland) har väckt opinion. När trycket var som högst, och cheferna inte längre kunde vägra förhandling, så blandade lokala politiker sig i tvisten och ver.di (ett stort fack i Tyskland, del av paraplyorganisationen för institutionaliserade fackföreningar, DGB) tog upp förhandlingar med cheferna, trots att de knappt hade några medlemmar bland biopersonalen, och inte heller deras mandat. Arbetarna, som uppenbarligen blev häpnadslagna, exkluderades från förhandlingarna.

Man kom uppenbarligen fram till en lösning mellan ver.di, politikerna och bossarna för att bli av med FAU-B och lugna stormen på biografen. Men personalen och FAU vägrade vara tysta. Neue Babylon GmbH svarade genom att spänna lite juridiska muskler och ver.di genom att försöka smutsa ner FAUs image. Först blev bojkott – som är ett av FAU-Bs främsta stridsmedel – förbjudet på företaget, och tvivel lades på FAU's förmåga att förhandla fram kontrakt (detta är i Tyskland en förutsättning för att lagligt kunna ta till kollektiv handling). Samtidigt togs andra rättsfall upp mot FAU-B, rörande yttrandefrihet. Men FAU-B vek sig inte, vilket ledde till den senaste domen som praktiskt taget förbjuder dem att kalla sig för fackförening.

Situationen i Tyskland

FAU Berlin har länge sagt att varje strid – hur liten den än må vara – inte bara handlar om bättre arbetsvillkor utan även om friheten att organisera sig. Det har inte funnits någon större tradition av militanta fackföreningar eller syndikalism i Tyskland sedan 1933 och paraplyorganisationen DGB har praktiskt taget monopol (korporativism), vilket är uppbackat av lagen. Detta gör att andra fackföreningar har svårt att gro. Självorganisering och decentralisering inom de tyska facken uppmuntras inte och har inga lagstadgade rättigheter.

FAU-Bs anspråkslösa kollektiva handling har visat att en alternativ fackförening är möjlig i Tyskland, och stora fack och politiker, uppenbart rädda att denna organisationsform ska spridas som en löpeld, är mycket missnöjda med denna utveckling. I denna kontext blir FAU-B bannlyst. Domstolsbeslutet betyder underförstått att det inte är möjligt att starta en av lagen erkänd fackförening, för att man – paradoxalt

nog – måste vara ett sådant fack för att kunna bli ett. Ett fack som tar kollektiv strid utan att vara erkänt kan vänta sig strikta legala konsekvenser. Vid två tillfällen har FAU-B blivit hotade med böter på 250,000 euro eller fängelsestraff. FAU-B har ingen laga rätt att arbeta som fack någonstans. Tyska anarkosyndikalister anser sig själva åter bannlysta efter att ha blivit förbjudna både 1914 och 1933.

Domstolsbeslutet är extra skandalöst eftersom det klubbades via sammanfattande förhandlingar utan förhör – FAU-B tilläts inte yttra sig. Detta har antagligen att göra med att vem som helst i Tyskland enligt lagen kan kalla sig för fackförening och att domstolsmakten ville agera ensidigt. Tyskland har godkänt flera ILO-konventioner, men de har liten betydelse eftersom stora fack samarbetar nära med cheferna och dikterar hur en fackförening måste vara. Syndikalister hade fler rättigheter under Kaizer på 1800-talet och under 1920-talet. Situationen i Tyskland påminner om Turkiet, där fackföreningar ofta bannlyses.

Domstolens beslut kan rivas upp. FAU-B är realistiska: allt är möjligt. Svågerpolitik hör till vanligheterna och den rådande makten gör ständiga försök att blockera bildandet av alternativa fackföreningar.

Konsekvenser

Domstolsbeslutets konsekvenser är vitt spridda och kan bli katastrofala om det inte upphävs. En direkt banlysning av FAU-B hade haft liknande effekt. Beslutet rörande FAU-B går att applicera som prejudikat på FAU som helhet i Tyskland, och kan då påverka hela fackföreningsrörelsen och arbetares rättigheter negativt. Vilken form en alternativ fackförening än kan ta i framtiden, så kan detta prejudikat göra den maktlös. Detta är en helt ny taktik inom tysk union-busting. Beslutet ger chefer makt att förhandla med vilket fack de vill och att definiera vad en fackförening är. Arbetares självorganisering – både på Babylonbiografen eller någon annanstans – har blivit blockerad, och det institutionaliserade tillbakatryckandet av arbetarklassen har intensifierats. Bristen på solidaritet hos ver.di genom deras inblandning är delvis att beskylla för detta. Domstolsbeslutet kan till och med vara i deras intresse eftersom ver.di redan har skrivit att de ser FAU-B som en konkurrent som måste bekämpas.

Solidaritet!

Kampen för fackföreningars frihet i Tyskland har nu börjat. Varje liten solidaritetshandling behövs. För upp denna skandal i ljuset, protester framför tyska institutioner och kräv att beslutet upphävs samt att FAU ges fulla rättigheter som fackförening!

Hjälp oss om du kan. Era egna idéer är välkomna, men här är några förslag:

- protestera utanför tyska ambassader och konsulat, och andra institutioner som representerar den tyska staten;
- skicka protestbrev till tyska ambassader i Sverige (och en kopia till ledningen på Babylon Mittebiograf);
- skicka fax till den tyska domstolen som är ansvarig för beslutet och protestera mot det.

All relevant information kommer att läggas upp på <http://www.fau.org/verbot>. Det kommer att publiceras en lista med tyska diplomatiska institutioner, andra relevanta institutioner, mallar för protestbrev samt nödvändig kontaktinformation.

En viktig aspekt: Det är möjligt att domstolsbeslutet upphävs genom en rättslig process, men vi kan inte förlita oss på det. Faktumet att en banlysning mot vårt fack kan utfärdas så enkelt (även om vi har rätt att överklaga) kräver ett tydligt svar. Än desto mer för att det här fallet ger symptom på våra rättigheter som arbetare i Tyskland.

Kontaktperson för FAU Berlin: Lars Röhm | faub5@fau.org | +49 1577-8491072.

Glöm heller inte att meddela era protestaktioner till kamraterna i Berlin (faub@fau.org)!